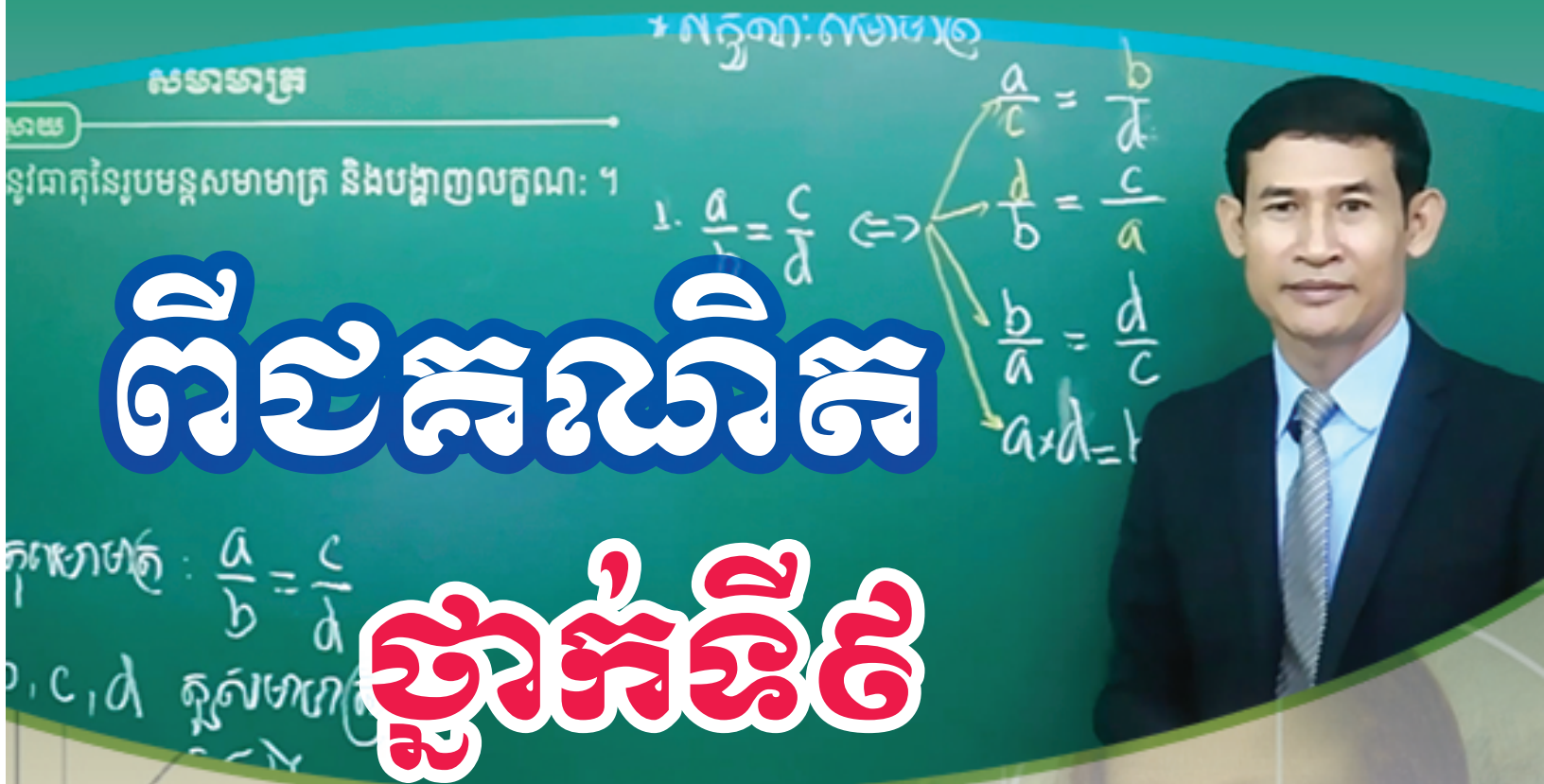

Aut Div ČechchardEnd\mathscr{gl}GrHom\mathcal{H}omidlcm
Times New Roman

សៀវភៅហ្វឹកហាត់គណិតវិទ្យា

គីឡូគណិត

ថ្នាក់ទី៩

2

សមាមាត្រ
Proportions

ថ្នាក់អូឡាំពិក
លំហាត់ហ្វឹកហាត់

អង្គការប្រឹក្សាប្រឹក្សា

ហ្វឹកណាម
FINGNORM

អូឡាំពិកដោយលោកគ្រូ ម៉ៅ សោភ័ណ្ឌ

សៀវភៅហ្វីកហាត់

គណិតវិទ្យា

សម្រាប់គ្រូបង្រៀនសិស្សមធ្យមសិក្សាបឋមតុល្យ

ថ្នាក់ទី ៩

សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទៃក្នុង

ហាមធ្វើអាជីវកម្ម

ហ្វីងណម
FINGNORM

គណៈកម្មការនីតន្ត

លោក ថុល ចាន់ថន

កញ្ញា ថុល រស្មី

លោក ម៉ៅ សោភ័ណ្ឌ

លោក ខាយ គន្ធា

អ្នករៀបរៀង

លោក ម៉ៅ សោភ័ណ្ឌ

អ្នកបោះពុម្ព

លោក ថុល ចាន់ថន

អ្នកពិនិត្យអក្ខរាវិរុទ្ធ

លោក ថុល ចាន់ថន

កញ្ញា ថុល រស្មី

លោក ម៉ៅ សោភ័ណ្ឌ

អារម្ភកថា

សៀវភៅហ្វឹកហាត់គណិតវិទ្យាថ្នាក់ទី៩ត្រូវបានរៀបរៀងឡើងស្របទៅនឹងតម្រូវការរបស់គ្រូបង្រៀន ការផ្តល់ភាពម្ចាស់ការលើការរៀនរបស់សិស្សខ្លួនឯងនិងតម្រូវការរបស់អ្នកសិក្សា ។ យើងបានរៀបចំជាបួនផ្នែកសំខាន់ៗដើម្បីបំពេញនូវដំណើរការនៃការស្វ័យសិក្សារបស់សិស្ស និងការប្រើប្រាស់ថ្នាក់រៀនត្រឡប់ (Flipped classroom) ស្របតាមកម្មវិធីសិក្សារបស់ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា ។ ផ្នែកទី១ ជាផ្នែកថ្នាក់រៀនត្រឡប់ ដែលគ្រូត្រូវដាក់សន្លឹកកិច្ចការឱ្យទៅសិស្ស ស្រាវជ្រាវក្នុងសៀវភៅសិក្សាគោលនិងមើលវីដេអូតាមតំណដោយស្តេន QRកូដ សិស្សសរសេរបំពេញក្នុងសន្លឹកកិច្ចការមុនពេលដែលថ្នាក់រៀនដំណើរការ ។ ផ្នែកទី២ជាមេរៀនសង្ខេបនិងប្រធានលំហាត់ រួមទាំងចម្លើយដើម្បីផ្តល់ជម្រើសក្នុងការបោះពុម្ពសម្រាប់ការហ្វឹកហាត់និងផ្ទៀងផ្ទាត់ ម៉្យាងក៏ដើម្បីរំលឹកមេរៀនដោយគ្រាន់តែអានប្រធានលំហាត់ក្រោយពេលហ្វឹកហាត់រួច ។ ផ្នែកហ្វឹកហាត់ ផ្តល់ជម្រើសដល់សិស្សក្នុងការប្រើប្រាស់សម្រាប់ការសិក្សា ឬសម្រាប់គ្រូអនុវត្តក្នុងថ្នាក់រៀនតាមរយៈQRកូដ ជាមួយតំណវីដេអូដោះស្រាយលំហាត់គំរូនៅត្រង់ចំណុចនីមួយៗ និងការទុកចន្លោះសម្រាប់សរសេរដំណោះស្រាយបន្ថែម ។ នៅផ្នែកចុងក្រោយជាផ្នែករង្វាយតម្លៃសមត្ថភាពទៅលើមេរៀនដែលបានរៀនរួច ។

យើងខ្ញុំរីករាយទទួលរាល់ចំណុចកែលម្អពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍១៤ រោច ខែអស្សុជ ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨

ថ្ងៃទី ៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៤

សារពីក្រុមការងារ

សៀវភៅហ្វឹកហាត់គណិតវិទ្យាថ្នាក់ទី៩ ត្រូវបានរៀបចំឡើងយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ពីមួយចំណុចទៅមួយចំណុច ទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារមេរៀនវិធីសាស្ត្រអនុវត្តន៍ ការសិក្សាទៅលើបញ្ហានិងតម្រូវការរបស់គ្រូនិងសិស្សនិងស្របទៅនឹងគោលនយោបាយលើកកម្ពស់ក្នុងការអប់រំតាមបែបឌីជីថលតាមរយៈមាតិកាអប់រំដែលយើងបានផលិត ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គ្រូបង្រៀន និងសិស្ស អាចយកមាតិកាទាំងនេះមកប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្កើនគុណភាពនៃការអប់រំផ្នែកគណិតសាស្ត្រនៅក្នុងប្រទេសយើង ។

លោក **ជុន ចាន់ថន**
ប្រធាន ហ្វឹកហ្វឺន

កញ្ញា **ជុន ឆ័ន្ទី**
អនុប្រធាន ហ្វឹកហ្វឺន

ក្នុងនាមជាក្រុមការងារអប់រំ ហ្វឹកហ្វឺនតែងតែផ្ដោតទៅវិធីសាស្ត្រក្នុងផ្ទេរចំណេះដឹងទៅកាន់សិស្សតាមរយៈមាតិកាអប់រំ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការអនុវត្ត ។ ការផលិតសៀវភៅហ្វឹកហាត់គណិតវិទ្យានេះ មានអន្តរកម្មជាមួយវីដេអូបង្រៀននិងឯកសារជំនួយបន្ថែមដោយប្រើ QRកូដ ។ សៀវភៅនេះជាឧបករណ៍ជំនួយសម្រាប់សិស្សស្វ័យសិក្សា ។ ក្រុមការងារព្យាយាមបញ្ចូលវិធីសាស្ត្រថ្មីៗ តេស្តរង្វាយតម្លៃចំណេះដឹងរបស់សិស្សតាមប្លូមតាក់សូណូមី (Bloom's Taxonomy) ។

ក្រុមការងារល្អធ្វើឱ្យខ្ញុំបង្កើតបានស្នាដៃដ៏ល្អមួយសម្រាប់ចូលរួមចំណែកការអប់រំនៅក្នុងប្រទេសយើង ។ ការតាក់តែងមេរៀនជាសិល្បៈមួយសំខាន់ណាស់ក្នុងការទាញចំណាប់អារម្មណ៍ការសង្កេតក្នុងផ្នែកគណិតវិទ្យា ។ យើងបានរួមគ្នាប្រើប្រាស់ជំនាញនិងភាពប៉ិនប្រសព្វរៀងៗខ្លួន មកផលិតមាតិកាអប់រំដែលមានគុណភាពនិងអាចប្រើប្រាស់ឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ ងាយស្រួល ចំណាយតិច កែលម្អជាបន្តបន្ទាប់ និងមានប្រសិទ្ធផលខ្ពស់ ។

លោក **វ៉ៅ សោភ័ណ្ឌ**
អ្នករៀបរៀង

S

១	ចំនួនអសនិទាន (Irrational Numbers)	១
២	សមាមាត្រ Proportions	២
I	ថ្នាក់រៀនត្រឡប់	៣
II	មេរៀនសង្ខេបនិងប្រធានលំហាត់	១៧
	២.១ ចំណោទដែលទាក់ទងនឹងសមាមាត្រ	១៩
	២.២ ចំណោទដែលទាក់ទងនឹងភាគរយ	២២
	២.៣ ចំណោទនៃភាគរយកើន ឬថយ	២២
	២.៤ ការប្រាក់	២៣
	២.៥ លំហាត់	២៤
	២.៦ ចម្លើយ	២៩
III	ផ្នែកហ្វិកហាត់	៣០
	២.៧ ហ្វិកហាត់លំហាត់	៣២

២.៨ ស្វ័យឆ្លុះបញ្ចាំងចំណេះដឹង	៥៤
---	----

IV ផ្នែករង្វាយតម្លៃ	៥៥
-------------------------------	----

២.៩ រង្វាយតម្លៃមេរៀន៖ សមាមាត្រ(Proportions)	៥៧
---	----

ចំនួនអសនិទាន (Irrational Numbers)

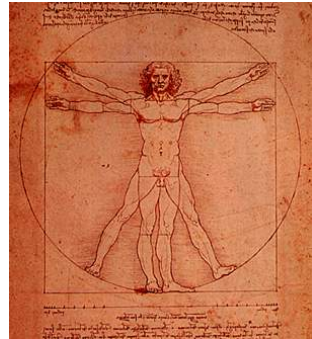
ផ្នែក

សមាមាត្រ Proportions

វីដេអូណែនាំពីមេរៀន

<https://youtu.be/USmit5zUGas?si=Qvum4dkvZq4YoYmN>

<https://leonardodavinci.stanford.edu/projects/vitruvian/welcome.html>

ពាក្យគន្លឹះ (KEY WORDS)	
ផលធៀប	Ratios
សមាមាត្រ	Proportion
ភាគរយ	Percentages
អត្រា	Rate

វត្ថុបំណង

នៅក្នុងមេរៀននេះសិស្សនឹងរៀន ដោះស្រាយ ចំណោទដែល ទាក់ទង នឹង សមាមាត្រ ភាគរយ ភាគរយកើន ភាគរយថយ និងអត្រាការប្រាក់ ។

The Vitruvian Man គឺជាគំនូរ ដោយ Leonardo da Vinci ប្រហែលឆ្នាំ ១៤៩០ ដែលពណ៌នាអំពី រូបកាយ មនុស្ស ដែល មានចារឹក នៅក្នុងរង្វង់មួយនិងការេ ។ នៅក្នុង គំនូរ នេះ រាងកាយ របស់មនុស្សត្រូវបានគេនិយាយថាត្រូវបានគូរ ផ្អែកលើ សមាមាត្រ និងសមាមាត្រ ជាក់លាក់ ដែល ត្រូវបាន ណែនាំ ដោយ ជនជាតិ រ៉ូម៉ាំងស្ថាបត្យករហៅថា Vitruvius ។

ផ្នែក ។

ថ្នាក់រៀនត្រឡប់

នៅក្នុងផ្នែកនេះ គ្រូបង្រៀនដាក់សន្លឹកកិច្ចការឱ្យសិស្ស ស្រាវជ្រាវតាមរយៈការដាក់សំណួរស្រាវជ្រាវ ជាមួយសៀវភៅសិក្សាគោល និងមើលវីដេអូបង្រៀន ។ សិស្សសរសេរចម្លើយ នៃការបកស្រាយរបស់ខ្លួននៅក្នុងសៀវភៅហ្វឹកហាត់បានបោះពុម្ពរួច ។ ក្នុងដំណើរការនៃថ្នាក់រៀន គ្រូរៀបចំបង្រៀនតាមគោលការណ៍គុកោសល្យ និងបញ្ចូលការបង្រៀនថ្នាក់រៀនត្រឡប់(Flipped Classroom) ។

សិស្សប្រើប្រាស់សៀវភៅសិក្សាគោលនៅក្នុងទំព័រដែលគ្រូដាក់ឱ្យអាននិងស្រាវជ្រាវព្រមទាំង ស្តែនQRកូដ មើលវីដេអូ បង្រៀន ។ សិស្សយល់ ច្បាស់ពីខ្លឹមសារមេរៀនបន្ទាប់មកសរសេរចម្លើយរបស់ខ្លួននៅក្នុងសន្លឹកកិច្ចនោះ ។

ក្នុងដំណើរការបង្រៀនក្នុងថ្នាក់ផ្ទាល់ គ្រូអនុវត្តរដ្ឋបាលថ្នាក់រៀនពិនិត្យកិច្ចផ្ទះដែលបានដាក់ឱ្យសិស្ស គ្រូផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សឡើងបកស្រាយ បន្ទាប់មកដាក់ការងារក្រុមនិងឡើងបកស្រាយ គ្រូសម្របសម្រួល សរុបខ្លឹមសារមេរៀននិងរំលឹកមេរៀន ចុងក្រោយដាក់កិច្ចការផ្ទះនិងបណ្តាំធ្វើទៅកាន់សិស្ស ។

ព្រឹក

១/ តើទំហំពីរដែលកើនឡើងព្រមគ្នា ឬថយចុះព្រមគ្នា ហៅថាទំហំអ្វី ?

២/ តើខ្នាតប្តូររវាងម៉ាសគិតជាអ្វី ? តើខ្នាតរវាងប្រវែងគិតជាអ្វី ?

មេរៀនទី២ (វីដេអូ លេខ 1 , 2 និង 3)

សមាមាត្រ

ទំព័រទី ១៧ - ១៩

ឈ្មោះ ៖

លេខរៀង ៖

ថ្នាក់ទី៩ ៖

វីដេអូ១

ខ្លឹមសារ

មើលវីដេអូទី ១

១. ចំណោទដែលទាក់ទងនឹងសមាមាត្រ

១.តើរូបមន្តសមាមាត្រដូចម្តេច? ហើយទាញបានដូចម្តេច ?

ចម្លើយ

២.ចូរប្រាប់នូវធាតុនៃរូបមន្តសមាមាត្រ និងបង្ហាញលក្ខណៈ ។

ចម្លើយ

៣. តើគេប្រើរូបមន្តសមាមាត្រញឹកញាប់ទៅលើខ្លឹមសារអ្វី ?

ចម្លើយ

៤. ប្រាប់ប្រព័ន្ធរង្វាស់រង្វាល់យើងប្រើ និងប្រទេសដ៏ទៃ មានប្រើ ។

ចម្លើយ

៥. ប្រាប់នូវភាពសមមូលនៃប្រព័ន្ធរង្វាស់រង្វាល់ប្រទេស ផ្សេងៗ ។

ចម្លើយ

៦. ចូរប្តូរនូវឯកតាខាងក្រោម ៖

ក) $40m$ ទៅជា *inch* គ) $15 feet$ ទៅជា *cm*

ខ) $321.8km$ ទៅជា *mile* ឃ) $40 Lb$ ទៅជា *kg* ។

ចម្លើយ

៧. អាងទឹកមួយមានចំណុះ $6.04 m^3$ ។ គេបញ្ចូលទឹក មានចំណុះ $200dm^3$ ក្នុងរយៈពេល $5mn$ តើគេត្រូវ ប្រើពេលប៉ុន្មានម៉ោង ប៉ុន្មាននាទីទើបបញ្ចូលទឹក ពេញអាង ?

ចម្លើយ

២. កង់មុខរបស់សុខវិលបាន 320 ជុំ ត្រូវចម្ងាយផ្លូវ $0.8km$ ។ តើផ្លូវចម្ងាយ $2.6km$ កង់មុខរបស់គាត់ វិលបានប៉ុន្មានជុំ ?

ចម្លើយ

១. តើមួយ *mile* ត្រូវជាប៉ុន្មាន *km* ?
 ២. តើមួយ *lb* ត្រូវជាប៉ុន្មាន *kg* ?

၄.

၅.

១. គេមានសមាមាត្រ $\frac{m}{n} = \frac{p}{q}$ ។

ខ) សួរសេរន្តវ័ត្តបំណងក្នុងឈ្មោះរបស់វា ។

២. ចូរប្តូរនូវឯកតាខាងក្រោម ៖

ក) $120kg$ ទៅជា Lb

គ) 600cm ទៅជា $feet$

2) $850km$ ទៅជា $mile$

ឃ) 72.8inches ទៅជា m ។

ප්‍රශ්නය

រឿងស្តុករូបមានចំណេះដឹងប្រកបដោយគុណតម្លៃដើម្បី ៖
ជួយខ្លួនឯង ជួយអ្នកទន់ខ្សោយ ជួយអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ

ថ្នាក់រៀនត្រឡប់ (Flipped Classroom)

ព្រឹក

១/ តើសមាមាត្រជាអ្វី?

២/ តើភាគរយជាអ្វី?

មេរៀនទី២ (រំដេអូ លេខ 4 , 5 និង 6)

សមាមាត្រ (ត)

ទំព័រទី ១៩ - ២១

ឈ្មោះ ៖

លេខរៀង ៖

ថ្នាក់ទី៩ ៖

វីដេអូ៤

ខ្លឹមសារ

មើលវីដេអូទី ៤

វីដេអូ៥

មើលវីដេអូទី ៥

២. ចំណោទដែលទាក់ទងនឹងភាគរយ

១. ណារីធ្វើតេស្តបានពិន្ទុ 95 ហើយបូណាបានពិន្ទុ 76 លើមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យាទាំងពីរនាក់។ តើពិន្ទុបូណាត្រូវជាប៉ុន្មានភាគរយនៃពិន្ទុណារី?

ចម្លើយ

២. លោកស្រីណារីបានចែកប្រាក់ 56 000 រៀល ឲ្យកូនបីនាក់។ គេដឹងថាចំណែកប្រាក់ដែលកូនម្នាក់ៗទទួលបានសមាមាត្រនឹងអាយុរបស់ពួកគេ 7ឆ្នាំ 10ឆ្នាំ និង 11ឆ្នាំ ។ រកភាគរយនៃចំណែកប្រាក់ដែលកូនគាត់ម្នាក់ៗទទួលបាន ។

ចម្លើយ

ទិន្នន័យ

ខ្លឹមសារ
មើលវីដេអូទី ៦

៣. សុខត្រូវការប្រាក់ 26000 \$ ដើម្បីទិញរថយន្ត ។
ឥឡូវគាត់មាន 80% នៃប្រាក់នេះហើយ ។ តើគាត់
នៅខ្វះប្រាក់ប៉ុន្មានទៀតទើបគ្រប់តម្លៃរថយន្ត ?

ចម្លើយ

៤. លោកធីជួយលក់ដីអោយគេទទួលបានកម្រៃជើង
សារ 2400\$ ដែលត្រូវជា 2.5% ។ តើដីដែលលក់នោះ
ផ្ទៃប៉ុន្មាន \$?

ចម្លើយ

ខ្លឹមសារ

១. តើរូបមន្តភាគរយនៃ a ធៀបនឹង b ដូចម្តេច ?
២. តើភាគរយជាអ្វី?

ចម្លើយ

១.
២.

លំហាត់គិតការផ្ទះ

១. លោកសុខជួយលក់រថយន្ត អោយលោកពៅបានប្រាក់ចំនួន 12 600\$ ។ លោកពៅបានជូនប្រាក់ជាកម្រៃជើងសារទៅលោកសុខចំនួន 260\$ ។ តើលោកពៅ នៅសល់ប្រាក់ប៉ុន្មានភាគរយ ?
២. លោកពូសុន បានបែងចែកដីមួយកន្លែងមានផ្ទៃ 200 5 m^2 ដើម្បីដាំដំណាំបីមុខ ។ គេដឹងថាផ្ទៃដីនៃដំណាំទាំងនោះវាសមាមាត្រទៅនឹង 2 , 5 និង 6 ។
ក) រកផ្ទៃដីសម្រាប់មុខដំណាំនីមួយៗ ។

២) រកភាគរយនៃចំណែកដ៏តាមមុខដំណាំនីមួយៗ ។

ප්‍රශ්නය

[illegible]

រៀនសូត្រមានចំណេះដឹងប្រកបដោយគុណផងដែរឬ៖
ជួយខ្លួនឯង ជួយអ្នកផងខ្សោយ ជួយអតិថិជ្ជាស្រីប្រទេសជាតិ

ថ្នាក់រៀនត្រឡប់ (Flipped Classroom)

ព្រឹត្តិ

១/ តើរូបមន្តភាគរយនៃ a ធៀបនឹង b ដូចម្តេច ?

២/ តើភាគរយជាអ្វី ?

មេរៀនទី២ (វីដេអូ លេខ 7 និង 8)

សមាមាត្រ (ត)

ទំព័រទី ២១ - ២៣

ឈ្មោះ ៖

លេខរៀង ៖

ថ្នាក់ទី៩ ៖

វីដេអូ

មើលវីដេអូទី ៧

៣.១ ចំណោទនៃភាគរយកើន

១. សាលារៀនមួយទទួលបានសិស្ស 820នាក់ នាឆ្នាំកន្លងទៅ ។ ឆ្នាំនេះសាលាទទួលបានសិស្ស 1 000 នាក់ ។ ចូររកភាគរយកំណើនរបស់សិស្ស ។

ចម្លើយ

២. រកប្រាក់ថ្លៃដើមនៃទូរស័ព្ទដៃមួយគ្រឿងដែលបន្ទាប់ពីបង្កើន 25% គេលក់វាក្នុងតម្លៃ 820\$ ។

ចម្លើយ

វីដេអូ

មើលវីដេអូទី ៨

៣.១ ចំណោទនៃភាគរយថយ

១. មធ្យមភាគ 48.28 ជាលទ្ធផលសិក្សារបស់សុខ សម្រាប់ខែធ្នូ ។ នៅខែមករាគាត់បានមធ្យមភាគ

ප්‍රශ්න

[illegible]

រៀនសូត្រមានចំណេះដឹងប្រកបដោយគុណធម៌ដើម្បី៖
ជួយខ្លួនឯង ជួយអ្នកទន់ខ្សោយ ជួយអតិថិជ្ជាស្រីប្រទេសជាតិ

ថ្នាក់រៀនត្រឡប់ (Flipped Classroom)

វិញ្ញាបនបត្រ

១/ តើរូបមន្តភាគរយកើនដូចម្តេច ?

.....

២/ តើរូបមន្តភាគរយថយដូចម្តេច ?

.....

មេរៀនទី២ (វីដេអូ លេខ ១ និង 10)

សមាមាត្រ (តចប់)

ទំព័រទី ២៤ - ២៥

ឈ្មោះ ៖.....

លេខរៀង៖.....

ថ្នាក់ទី៩ ៖.....

វីដេអូ៩

ខ្លឹមសារ

មើលវីដេអូទី ៩

៣.១ បំណែងនៃភាគរយកើន

១. ពូសុនដាក់ប្រាក់ 4 000 000៛ យកការប្រាក់នៅធនាគារមួយដែលគិតការប្រាក់សមាស 6%ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ តើរយៈពេលពីរឆ្នាំគាត់ទទួលបានប្រាក់សរុបប៉ុន្មានរៀល?

ចម្លើយ

២.លោកម៉េតដាក់ប្រាក់ ។ ពីរឆ្នាំក្រោយមក 50000៛ គាត់បានប្រាក់សរុប 605 000៛ ។ រកអត្រាការប្រាក់ក្នុងពេល១ឆ្នាំ ។

ចម្លើយ

វីដេអូ១០

មើលវីដេអូទី ១០

	៣.ធនាគារមួយគិតការប្រាក់ 5% ។ តើសុខដាក់ប្រាក់ដើមប៉ុន្មានបើរយៈពេលពីរឆ្នាំគាត់បានប្រាក់សរុប 882 000 រៀល ? ចម្លើយ ← ៤.សំដាក់ប្រាក់ 2000 000 រៀល យកការប្រាក់នៅធនាគារមួយដែលគិតការប្រាក់សមាស 6% ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ តើគាត់ដាក់រយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំទើបបានប្រាក់សរុប 2 247 200 រៀល ? ចម្លើយ ←
ឆ្លើយសារ ១. តើរូបមន្តគណនាប្រាក់សរុបដូចម្តេច ? ២. តើរូបមន្តគណនាការប្រាក់ ដូចម្តេច ?	ចម្លើយ ១. ២.

លំហាត់កិច្ចការផ្ទះ

- សុផា បានចងការប្រាក់ 8000 000 រៀល ពីធនាគារមួយដោយអត្រាការប្រាក់ 6% ក្នុងមួយឆ្នាំជាការប្រាក់សមាស ។ តើក្នុងពេលពីរឆ្នាំគាត់ត្រូវសរុបប្រាក់សងទៅធនាគារប៉ុន្មានរៀល?
- សុផាដាក់ប្រាក់ 6000 000 រៀល យកការប្រាក់នៅធនាគារមួយដែលគិតការប្រាក់សមាស 5% ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ តើគាត់ដាក់រយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំទើបបានប្រាក់សរុប 6 615 000 រៀល?

ප්‍රශ්නය

[illegible]

ព្រឹទ្ធសក្តីមានចំណេះដឹងប្រកបដោយគុណចម្រើន ៖
ជួយខ្ពង់ខ្ពស់ ជួយអ្នកទន់ខ្សោយ ជួយអតិថិជនជ្រុះប្រទេសជាតិ

FINGNORM
សមាជិក: 83 នាក់ | អ្នកតាមដាន: 57 នាក់

FINGNORM ជាក្រុមការងារផលិតមាតិការបស់វិទ្យាស្ថានបឋមវិទ្យាល័យ ដែលផ្តល់នូវឱកាសសិក្សាបន្ថែមដល់សិស្សានុសិស្សដែលមានគុណភាព និងអនុវត្តន៍ស្នូល ។ បេសកកម្មរបស់យើងគឺជួយស្រូបយកចំណេះដឹងក្នុងការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របង្រៀន ផលិតមាតិការបស់វិទ្យាស្ថានបឋមវិទ្យាល័យ និងជួយសិស្សស្រាវជ្រាវនិងបង្កើនចំណេះដឹងបន្ថែម ។ លោកគ្រូអ្នកបង្រៀន និងសិស្សានុសិស្សដែលចង់ស្រាវជ្រាវបន្ថែម ទំនាក់ទំនង: Email: fingnorm@gmail.com Telegram: <https://t.me/fingnorm> ទូរស័ព្ទ: 098427081

មេរៀន បណ្ឌិតជ័យ អគ្គបទ សមាជិក

ផ្នែក II

មេរៀនសង្ខេបនិងប្រធានលំហាត់

ផ្នែកមេរៀនសង្ខេបនិងប្រធានលំហាត់ផ្តល់ជម្រើសនៃការហ្វឹកហាត់លំហាត់ និងការរំលឹក មេរៀន តាមរយៈ ការ អាន ប្រធាន លំហាត់ ឬ ធ្វើលំហាត់ឡើងវិញ ។ សិស្សនិក្ខេបឃើញពីរបៀបដោះស្រាយលំហាត់ រូបមន្តដែលបានប្រើនិងរូបមន្តដែលទាក់ទង និងបង្កើតភាពល្អឆាប់រហ័សក្នុងដោះស្រាយលំហាត់ផ្សេងទៀត និងបញ្ហាក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ។

២.១

ចំណោទដែលទាក់ទងនឹងសមាមាត្រ

២

សមាមាត្រ
PROPORTIONS

ព័ត៌មានបន្ថែម

ផលធៀបត្រូវ បាន ប្រើ ដើម្បី ប្រៀបធៀប ពីរ ឬ ច្រើន ចំនួន ដែល មាន ប្រភេទ ដូចគ្នា និង វាស់ ដោយខ្នាត ដូចគ្នា ។ ឧទាហរណ៍៖ ផលធៀប នៃ $5000g$ និង $9kg$ គេ អាច សរសេរ

$$5000g : 9kg = 5kg : 9kg \\ = 5 : 9$$

ផលធៀប នៃ a និង b គេ សរសេរដោយ $a : b$

ផលធៀបពុំមានខ្នាតទេ ។

ឧទាហរណ៍ ២.១.១.

ប្រវែង ផ្លូវ 240m គាត់ ចំណាយថាមពល ។ បើគាត់រត់ បានប្រវែងផ្លូវ សំណាងធ្វើលំ ហាត់ប្រាណ 1km តើ គាត់ រត់ ចម្ងាយ ត្រូវ បញ្ចេញ ដោយ ដឹង ថាមពល ថា សម្រាប់ ប៉ុន្មាន kcal ?

ដំណោះស្រាយ

គណនាថាមពលគាត់ត្រូវចំណាយ

$240m$ ចំណាយថាមពល $1200kcal$

$1km = 1000m$ ចំណាយថាមពល x

គេបាន $\frac{240m}{1000m} = \frac{1200kcal}{x}$
សមមូល

$$240 \times x = 1000 \times 1200kcal$$

នាំឱ្យ

២.១. ចំណោទដែលទាក់ទងនឹងសមាមាត្រ

$$x = \frac{1000 \times 1200}{240} = 500kcal \quad \square$$

ជាទូទៅ ២.១.១.

រូបមន្តសមាមាត្រ $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$
 នោះ $a \times d = b \times c$

💡 គួរដឹង៖

រូបមន្តសមាមាត្រ

$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ នោះ $a \times d = b \times c$
 គេបាន

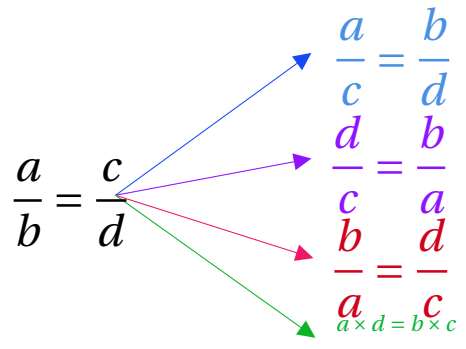
- a, b, c និង d ជាតួនៃសមាមាត្រ
- a និង d ជាតួចុង
- b និង c ជាតួមធ្យម

លក្ខណៈ

លក្ខណៈនៃសមាមាត្រ

1. $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a+c}{b+d}$
2. $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a-c}{b-d}$
3. $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a \times m}{b \times m} \quad (m \neq 0)$
4. $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a \div m}{b \div m} \quad (m \neq 0)$
5. $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{e}{f} = \frac{a+c+e}{b+d+f}$
6. $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{e}{f} = \frac{a-c-e}{b-d-f}$

7.

គេ ប្រើ លក្ខណៈ
 ទាំងនេះ ញឹកញាប់
 ក្នុង ដំណោះស្រាយ
 ចំណោទ និង ការប្តូរ
 ឯកតា រង្វាស់ រង្វាល់
 ព្រមទាំងភាគរយ ។

💡 គួរដឹង៖

រង្វាស់ រង្វាល់ ដែល ទាក់ទង
 និង ការប្រើសមាមាត្រ មាន
 1ម៉ាយ, $1mile = 1.609km$
 1អ៊ីញ, $1inch = 2.54cm$
 1ហ្វីត, $1feet = 0.3048$
 1ផោន, $1Lb = 0.453kg$

២.១. ចំណោទដែលទាក់ទងនឹងសមាមាត្រ

លំហាត់ ២.១.

ចូរបំប្លែងកត្តាខាងក្រោម

ក. ប្លូរ 2m ទៅជា inch

ខ. ប្លូរ 120km ទៅជា mile

គ. ប្លូរ 8feet ទៅជា m

ឃ. ប្លូរ 6kg ទៅជា Lb

ដំណោះស្រាយ

ក. ប្លូរ 2m ទៅជា inch គេដឹងថា
1inch ត្រូវជា 2.54cm = 0.0254m

នោះ x inches ត្រូវជា 2m

គេបាន $\frac{1inch}{x inches} = \frac{0.0254m}{2m}$

សមមូល $0.0254 \times x = 1 \times 2$

$x = \frac{2}{0.0254}$

$x = 78.74 inches$

ខ. ប្លូរ 120km ទៅជា mile

គេដឹងថា 1mile ត្រូវជា 1.609km

នោះ x miles ត្រូវជា 120km

គេបាន $\frac{1mile}{x miles} = \frac{1.609km}{120km}$

សមមូល $1.609 \times x = 1 \times 120$

$x = \frac{120}{1.609}$

$x = 74.58 miles$

គ. ប្លូរ 8feet ទៅជា m

គេដឹងថា 1feet ត្រូវជា 0.3048 m

នោះ 8feet ត្រូវជា y m

គេបាន $\frac{1feet}{8feet} = \frac{0.3048m}{ym}$

សមមូល $1 \times y = 8 \times 0.3048$

$y = 2.4384m$

ឃ. ប្លូរ 6kg ទៅជា Lb

គេដឹងថា 1Lb ត្រូវជា 0.453kg

នោះ k Lb ត្រូវជា 6 kg

គេបាន $\frac{1Lb}{kLb} = \frac{0.453kg}{6kg}$

សមមូល $0.453 \times k = 1 \times 6$

$k = \frac{6}{0.453} = 13.24Lb$

២.២

ចំណោទដែលទាក់ទងនឹងភាគរយ

ឧទាហរណ៍ ២.២.២.

ការធ្វើតេស្តលើមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យាណារីធ្វើបាន ៩៤ពិន្ទុ រីឯសំណាងបាន ៧៦ពិន្ទុ ។ តើពិន្ទុសំណាងត្រូវជាប៉ុន្មានភាគរយនៃពិន្ទុណារី?

ដំណោះស្រាយ

ពិន្ទុធៀបតាងដោយ $\frac{76}{94}$

ភាគរយនៃពិន្ទុធៀបតាងដោយ $\frac{n}{100}$ យើងបាន $\frac{76}{94} = \frac{n}{100}$

$$94 \times n = 76 \times 100$$

$$n = \frac{7600}{94} = 80.85\%$$

□

ជំនួស ២.២.២.

ភាគរយនៃ a ធៀបនឹង b ត្រូវជា $\frac{a}{b} \times 100\%$ ។

២.៣

ចំណោទនៃភាគរយកើន ឬថយ

ជំនួស ២.៣.៣.

- បើគេបង្កើនពី a ទៅ b នោះភាគរយកំណើនកំណត់ដោយ $\frac{b-a}{a} \times 100\%$
- បើគេបន្ថយពី b មក a នោះភាគរយតំហយកំណត់ដោយ

$$\frac{b-a}{b} \times 100\%$$

២.៤ ការប្រាក់

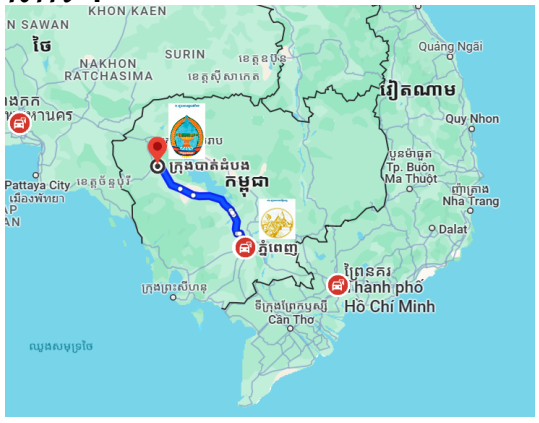
ជាទូទៅ ២.៤.៤.

រូបមន្តគណនាប្រាក់សរុប $P = P_0(1 + r)^t$

- P : ជាប្រាក់សរុប
- P_0 : ជាប្រាក់ដើម
- r : ជាអត្រាការប្រាក់
- t : ជារយៈពេល
- រូបមន្តទាញរកការប្រាក់ $I = P - P_0$

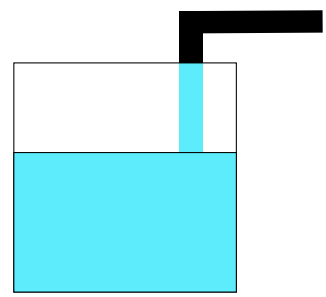
២.៥ លំហាត់

1. ចូរប្តូរឯកតាពី
ក. $80km$ ទៅជា mile
ខ. $2.48m$ ទៅជា inch
គ. $40feet$ ទៅជា m
ឃ. $250lb$ ទៅជា kg
2. ណារី ទៅ ផ្សារ ទិញ សណ្តែក
មួយ បាវ មាន ម៉ាស់ $60kg$ ។
តើម៉ាស់សណ្តែកមួយបាវនេះ
ត្រូវជា ប៉ុន្មានផោន (lb) ?
3. ចេញពី ភ្នំពេញ ទៅដល់ ក្រុង
បាត់ដំបង សុខ សង្កេតឃើញ
ក្នុងទីរ រថយន្ត របស់ គាត់ វាស់
ប្រវែងផ្លូវ បាន $177.4mile$ ។
តើប្រវែងផ្លូវនេះត្រូវជាប៉ុន្មាន
 km ?

4. អាងទឹក មួយ មាន ចំណុះ ទឹក

$24.08m^3$ ។ គេបញ្ចូលទឹកដាក់
អាង នេះ ដោយ ទុយយោ មាន
ចំណុះ $620dm^3$ ក្នុងរយៈពេល
6 នាទី ។ រករយៈពេលដែលគេ
បញ្ចូលទឹកពេញអាង ។

5. នៅ ព្រឹក ថ្ងៃអាទិត្យ សុខ បាន
ជិះកង់ ហាត់ប្រាណ ។ គាត់
ដឹងថាចម្ងាយផ្លូវ $520m$ កង់មុខ
របស់ គាត់វិលបាន 400 ជុំ ។ បើ
កង់មុខនោះវិលបាន 2100 ជុំ តើ
សុខ ជិះកង់ បាន ចម្ងាយ ប៉ុន្មាន
 km ?

6. លោក ពៅ បាន ចែក ប្រាក់ 280000 រៀល អោយកូនគាត់បី នាក់ ។ ចំណែកដែលកូនគាត់ ម្នាក់ៗ ទទួលបានសមាមាត្រ ទៅនឹង 18, 27 និង 11 ។ រក ចំណែក ប្រាក់ កូន គាត់ ម្នាក់ៗ ទទួលបាន ។
7. អ្នកស្រីណារី ចែកប្រាក់អោយ កូន គាត់ ពីរ នាក់ x និង y សមាមាត្រ ទៅ នឹង 9 និង 5 ។ គេ ដឹង ថា កូន ទីមួយ បាន ច្រើនជាង កូន ទីពីរ ចំនួន 24000 រៀល ។ តើប្រាក់អ្នកស្រី ណារីត្រូវចែកមានប៉ុន្មាន
8. ថ្នាក់រៀន មួយ មាន សិស្ស សរុប 45 នាក់ ។ សិស្ស ប្រុស មាន 21 នាក់ ។ តើ សិស្ស ស្រី នៅក្នុង ថ្នាក់ មាន ប៉ុន្មាន
9. នារីធ្វើតេស្តបានពិន្ទុ 95 ហើយ បុណ្យធ្វើតេស្តបានពិន្ទុ 86 លើ មុខវិជ្ជា អក្សរ សា ស្រុ ដ ខ្មែរ ទាំងពីរ នាក់ ។ តើពិន្ទុបុណ្យ ត្រូវជាប៉ុន្មានភាគរយនៃពិន្ទុនារី?
10. សំណាងរកប្រាក់បាន 1200000 រៀល ក្នុង មួយ ខែ ។ គាត់ ចំណាយ អស់ 96 ម៉ឺន រៀល ។ រកភាគរយ នៃប្រាក់សន្សំរបស់សំណាង ។
11. លោក ដាវ៉ា ជួយ លក់ដី អោយ អ្នកស្រីសំ មួយទ្បូតម្លៃ 24000\$ ។ អ្នកស្រីសំ ជួន ជា កម្រៃ ជើង សារ ទៅលោកដាវ៉ា 210\$ ។ តើ ប្រាក់កម្រៃ ជើង សារ នេះ ត្រូវជាប៉ុន្មានភាគរយនៃប្រាក់ លក់?
12. តេស្តមួយ មាន 25 សំណួរ ។ សុខធ្វើតេស្តនេះបាន 92% នៃ សំណួរទាំងអស់ ។ តើសុខធ្វើ បានប៉ុន្មានសំណួរ?
13. លោក ណារិន ត្រូវការ ប្រាក់ 65000\$ ដើម្បី ទិញ ផ្ទះ មួយ

២.៥. លំហាត់

ល្ងែង ។ ឥឡូវគាត់សន្សំបាន 75% នៃ ប្រាក់ថ្លៃផ្ទះ ។ រក សាច់ប្រាក់ដែលគាត់សន្សំបាន ។

14. ក្រុមហ៊ុន អចលនវត្ថុ លក់ ផ្ទះ អោយ គេ ទទួល បាន កម្រៃ ជើងសារ2140\$ ត្រូវជា2.5%នៃ ថ្លៃផ្ទះតើផ្ទះដែលលក់មានថ្លៃ ប៉ុន្មាន ?

15. ក្រុមហ៊ុន អចលនវត្ថុ មួយ ជួយ លក់ ដី អោយ អតិថិជន ទទួល បានប្រាក់ 240000\$ ។ អតិថិជន បាន ផ្តល់ ប្រាក់កម្រៃ ជើង សារ2.6% ។ រក សាច់ប្រាក់ ដែលអតិថិជននៅសល់ ។

16. លោកសម្បត្តិបានបង្កើនប្រាក់ ទុន វិនិយោគ របស់ គាត់ ពី ចំនួន12000\$ ទៅជា 20400\$ ។ តើ គាត់ បាន បង្កើន ប៉ុន្មាន ភាគរយ ?

17. សាលារៀន មួយ ទទួល បាន សិស្ស 840នាក់ នាឆ្នាំកន្លងទៅ ។ ឆ្នាំនេះ សាលា ទទួល បាន សិស្ស 960នាក់ ។ ចូររកភាគរយ

កំណើនរបស់សិស្ស ។

18. នៅក្នុង ឃុំ មួយ មាន ប្រជាជន 6500នាក់ ។ ប្រាំឆ្នាំក្រោយមក មេឃុំរាប់ឃើញកំណើន 12.4% ។ រកចំនួនប្រជាជនរស់នៅក្នុងឃុំ នោះ ។

19. សម្លៀកបំពាក់មួយកំផ្លេលក់ថ្លៃ 86000រៀល ឥឡូវគេលក់ក្នុង តម្លៃ67000រៀល ។ រកភាគនៃ ការបញ្ចុះតម្លៃ ។

20. មធ្យមភាគ 48.25 ជាលទ្ធផល សិក្សា របស់ ណា វី សម្រាប់ ខែមករា ។ នៅខែ កុម្ភៈគាត់ បាន មធ្យមភាគ44.75 ។ តើ ការសិក្សា របស់ ណា វី ធ្លាក់ចុះ ប៉ុន្មានភាគរយ ?

21. ម៉ាស៊ីនត្រជាក់មួយមានតម្លៃ 475\$ ។ នៅដំណាច់ឆ្នាំគេបញ្ចុះ តម្លៃ20% ។ គណនាតម្លៃលក់ ។

22. ទំនិញមួយបានលក់បញ្ចុះតម្លៃ 20%ដោយ គិត ទាំង អត្រាពន្ធ 4% គេត្រូវចំណាយប្រាក់ 64000 រៀល ។ គណនាតម្លៃទំនិញមុន

ពេលបញ្ចុះ ។

- 23. សុវណ្ណ បាន ដាក់ ប្រាក់ 8000\$ យកការប្រាក់ នៅ ធនាគារ មួយ ដែល បាន គិតការ ប្រាក់ ជូន គាត់ 6% ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ រក ការប្រាក់ គាត់ ទទួល បាន សម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ ។
- 24. សុខបានដាក់ប្រាក់ 10000000រៀល យកការប្រាក់នៅធនាគារមួយ ដែលបានគិតការប្រាក់ ជូនគាត់ 8% ក្នុង មួយឆ្នាំ ។ រក ប្រាក់ សរុប គាត់ ទទួល បាន សម្រាប់ រយៈពេលពីរឆ្នាំ ។
- 25. សំបានដាក់ប្រាក់ 800000រៀល យកការប្រាក់នៅធនាគារមួយ ។ ពីរឆ្នាំក្រោយមកគាត់ទទួល បាន ប្រាក់ សរុប 882000រៀល ។ រក អត្រា ការប្រាក់ ដែល ធនាគារគិតក្នុងមួយឆ្នាំ ។
- 26. លោកសម្បត្តិបានចងការប្រាក់ 6000000រៀល ពី អ្នកស្រី សំ ដោយ គិត អត្រា ការប្រាក់ សមាស ពីរ ឆ្នាំក្រោយ មក អ្នកស្រី សំ ទទួល បាន ប្រាក់ សរុប6998400រៀល ។ គណនា

អត្រា ការប្រាក់ ដែល អ្នកស្រី សំបានគិតពីលោកសម្បត្តិក្នុង មួយឆ្នាំ ។

- 27. លោកសំណាងបានដាក់ប្រាក់ 1000000រៀល នៅ ធនាគារ មួយ ដើម្បី យកការប្រាក់។ ធនាគារ បាន គិតការ ប្រាក់ សមាស ជូន គាត់ 7% ក្នុង មួយឆ្នាំ ។ តើ គាត់ ដាក់ រយៈពេល ប៉ុន្មាន ឆ្នាំ ទើបបាន ប្រាក់សរុប1144900រៀល ?
- 28. លោកសុវណ្ណបានដាក់ប្រាក់ 2000000រៀល នៅ ធនាគារ មួយ ដើម្បី យកការប្រាក់។ ធនាគារ បាន គិតការ ប្រាក់ សមាសជូនគាត់ 6% ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ តើ គាត់ ដាក់ រយៈពេល ប៉ុន្មាន ឆ្នាំ ទើបបាន ប្រាក់ សរុប2328032រៀល ?
- 29. លោកសុខបានដាក់ប្រាក់ 20000000រៀល នៅ ធនាគារ មួយ ដើម្បី យកការប្រាក់។ ធនាគារ បាន គិតការ ប្រាក់ សមាសជូនគាត់8% ក្នុងមួយឆ្នាំ

២.៥. លំហាត់

។ តើ គាត់ ដាក់ រយៈពេល 27209779.2 រៀល ?
ប៉ុន្មាន ឆ្នាំ ទើបបាន ប្រាក់ សរុប

២.៦

ចម្លើយ

២

សមាមាត្រ
PROPORTIONS

1. ក. 72miles
2. 97.63inches
- គ. 12.192m
- ឃ. 25kg
2. 45lb
3. 4366km
4. 233mn = 3h53mn
5. 2.73km
6. 90000៛ , 135000៛ 55000៛
7. 84000\$
8. 53.33%
9. 90.52%
10. 20%
11. 8.75%
12. 23សំណួរ
13. 48750\$
14. 85600\$
15. 233760\$
16. 70%
17. 14.28
18. 7306នាក់
19. 22.09%
20. 7.25%
21. 380\$
22. 76923៛
23. 480\$
24. 11664000៛
25. 5%
26. 8%
27. 2ឆ្នាំ
28. 3ឆ្នាំ
29. 4ឆ្នាំ ។

សមាមាត្រ

វិធានប្រឆាំង

ចូរប្រាប់នូវធាតុនៃរូបមន្តសមាមាត្រ និងបង្ហាញលក្ខណៈ ។

ផ្នែក III

b, c ជាគូបដេក
* លក្ខណៈសមាមាត្រ

$$1. \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \\ \frac{d}{b} = \frac{c}{a} \\ \frac{b}{a} = \frac{d}{c} \end{cases}$$

ផ្នែកហ្វីកហាត់

ផ្នែកហ្វីកហាត់មានលំហាត់នៅក្នុងផ្នែកលំហាត់ ដោយផ្តល់ជាប្រធាននិងចន្លោះ
សម្រាប់ការសរសេរបកស្រាយចម្លើយ ។ សិស្សអាចស្តែន Q&A ដើម្បីមើលវីដេអូ
គំរូ ។

ចូរប្តូរឯកតាពី

- ក. $80km$ ទៅជា $mile$
ខ. $2.48m$ ទៅជា $inch$
គ. $40feet$ ទៅជា m
ឃ. $250lb$ ទៅជា kg

သိရောက်ကြောင်း

[illegible]

លំហាត់ ២.៣.

ណារីទៅផ្សារទិញសណ្តែកមួយបារមានម៉ាស់ 60 kg ។ តើម៉ាស់សណ្តែកមួយបារនេះត្រូវជាប៉ុន្មានផោន (lb) ?

သိရောက်ကြောင်း

[illegible]

២.៧. ហ្វឹកហាត់លំហាត់

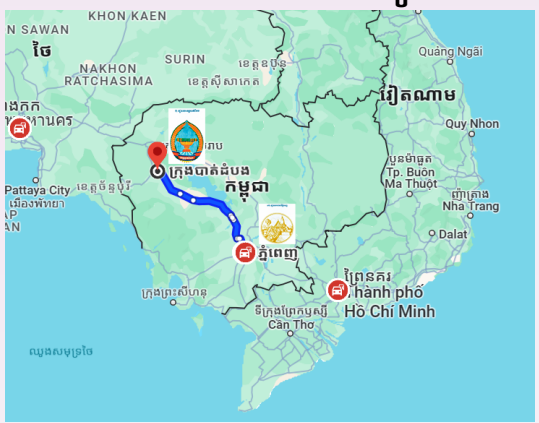
លំហាត់ ២.៥.

វីដេអូកំរូ

វីដេអូ

ចេញពីភ្នំពេញទៅដល់ក្រុងបាត់ដំបង សុខសង្កេត
ឃើញក្នុងទំរង់យន្តរបស់គាត់វាស់ប្រវែងផ្លូវ បាន
177.4mile ។ តើប្រវែងផ្លូវនេះត្រូវជាប៉ុន្មាន km ?

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

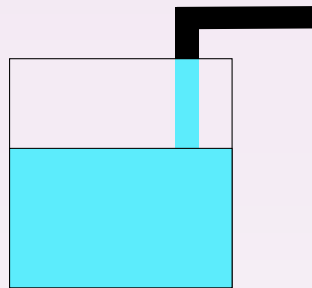

លំហាត់ ២.៦.

វីដេអូកំរិត

អាងទឹកមួយមានចំណុះទឹក $24.08m^3$ ។ គេបញ្ចូលទឹកដាក់អាងនេះដោយទុយយោមានចំណុះ $620dm^3$ ក្នុងរយៈពេល ៦ នាទី ។ រករយៈពេលដែលគេបញ្ចូលទឹកពេញអាង ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.៧.

នៅព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យ សុខបានជិះកង់ហាត់ប្រាណ ។
គាត់ដឹងថាចម្ងាយផ្លូវ 520m កង់មុខរបស់ គាត់វិល
បាន 400 ជុំ ។ បើកង់មុខនោះវិលបាន 2100 ជុំ ។
តើសុខជិះកង់បានចម្ងាយប៉ុន្មាន km ?

သိရောင်းပြန်ရယ်

This image shows a blank sheet of white paper with ten horizontal dashed lines. The lines are evenly spaced and extend across the entire width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the paper.

លំហាត់ ២.៨.

វីដេអូកំរូ

ទិដ្ឋភាព

លោកពៅបានចែកប្រាក់ 280000 រៀល ឱ្យកូន
គាត់បីនាក់ ។ ចំណែកដែលកូនគាត់ម្នាក់ៗ ទទួល
បានសមាមាត្រទៅនឹង 18, 27 និង 11 ។
រកចំណែកប្រាក់កូនគាត់ម្នាក់ៗទទួលបាន ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

២.៧. ហ្វឹកហាត់លំហាត់

លំហាត់ ២.៩.

វីដេអូកំរិត

វីដេអូ៥

អ្នកស្រីណារី ចែកប្រាក់អោយកូនគាត់ពីរនាក់ x និង y សមាមាត្រទៅនឹង ១ និង ៥ ។ គេដឹងថាកូនទីមួយបានច្រើនជាងកូនទីពីរចំនួន 24000 រៀល ។ តើប្រាក់អ្នកស្រីណារីត្រូវចែកមានប៉ុន្មាន

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១០.

វីដេអូកំរិត

វីដេអូ៤

ថ្នាក់រៀនមួយមានសិស្សសរុប 45 នាក់ ។ សិស្សប្រុសមាន 21 នាក់ ។ តើសិស្សស្រីនៅក្នុងថ្នាក់មានប៉ុន្មានភាគរយ ?

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១១.

វីដេអូកំរិត

វីដេអូ

នារីធ្វើតេស្តបានពិន្ទុ៩៥ ហើយបុរសធ្វើតេស្តបាន
ពិន្ទុ៨៦ លើមុខវិជ្ជាអក្សរសាស្ត្រខ្មែរទាំងពីរនាក់។
តើពិន្ទុបុរសត្រូវជាប៉ុន្មានភាគរយនៃពិន្ទុនារី?

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១២.

វីដេអូកំរូ

ទីដេអូ៤

សំណាងរកប្រាក់បាន 1200000 រៀល ក្នុងមួយខែ ។
គាត់ចំណាយអស់ 96 ម៉ឺនរៀល ។ រកភាគរយនៃ
ប្រាក់សន្សំរបស់សំណាង ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១៣.

រំដេអូកំរូ

វីដេអូ

លោកដាវ៉ាជួយលក់ដីអោយអ្នកស្រីសំ មួយទួរ
តម្លៃ 24000\$ ។ អ្នកស្រីសំ ជួនជាកម្រៃជើងសារ
ទៅលោកដាវ៉ា 210\$ ។ តើប្រាក់កម្រៃជើងសារ
នេះត្រូវជាប៉ុន្មានភាគរយនៃប្រាក់លក់ ?

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១៤.

លោកពៅត្រូវរៀបការក្នុងផ្ទះគាត់មួយផ្ទះឱ្យបានជាង
ត្រីកោណកែងសមបាត ហើយមានផ្ទៃក្រឡា $18m^2$ ។
ចូរគណនាវង់ជ្រុងត្រីកោណដែលរែងជាងគេ ។

ដំណោះស្រាយ

២.៧. ហ្វឹកហាត់លំហាត់

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១៥.

ទូរមួយមានកម្ពស់ $2.4m$ ហើយទទឹង $0.72m$ ។ គេត្រូវលើកទូរនេះបញ្ឈរនៅក្នុងបន្ទប់មួយដែលកម្ពស់ $2.5m$ ដែលគិតពីផ្ទៃកាត់ទៅដល់ពិដាន ។ តើគេអាចលើកទូរនេះបញ្ឈរបានឬទេ ?

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១៦.

តេស្តមួយមាន 25 សំណួរ ។ សុខធ្វើតេស្តនេះបាន 92% នៃសំណួរទាំងអស់ ។ តើសុខធ្វើបានប៉ុន្មានសំណួរ ?

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១៧.

រំដេអូកំរូ

វីដេអូ

លោកណារិនត្រូវការប្រាក់ 65000\$ ដើម្បីទិញផ្ទះមួយល្ងែង ។ ឥឡូវគាត់សន្សំបាន 75% នៃប្រាក់ថ្លៃផ្ទះ ។ រកសាច់ប្រាក់ដែលគាត់សន្សំបាន ។

ដំណោះស្រាយ

.....

២.៧. ហ្វឹកហាត់លំហាត់

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១៨.

វីដេអូកំរូ

ក្រុមហ៊ុនអចលនវត្ថុលក់ផ្ទះអោយគេទទួលបាន
កម្រៃជើងសារ2140\$ ត្រូវជា2.5%នៃថ្លៃផ្ទះតើផ្ទះ
ដែលលក់មានថ្លៃប៉ុន្មាន ?

ជំនោរស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.១៩.

រំដេអូកំរូ

វីដេអូ

ក្រុមហ៊ុនអចលនវត្ថុមួយជួយលក់ដីអោយអតិថិជនទទួលបានប្រាក់ 240000\$ ។ អតិថិជនបានផ្តល់ប្រាក់កម្រៃជើងសារ 2.6% ។ រកសាច់ប្រាក់ដែលអតិថិជននៅសល់ ។

២

សមាមាត្រ
PROPORTIONS

ជំនោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.២០.

រំដេអូកំរូ

វីដេអូ

លោកសម្បត្តិបានបង្កើនប្រាក់ទុនវិនិយោគរបស់គាត់ពីចំនួន 12000\$ ទៅជា 20400\$ ។ តើគាត់បានបង្កើនប៉ុន្មានភាគរយ ?

២.៧. ហ្វឹកហាត់លំហាត់ ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.២១.

វីដេអូកំរូ

វីដេអូកំរូ

សាលារៀនមួយទទួលបានសិស្ស 840នាក់ នាឆ្នាំ
កន្លងទៅ ។ ឆ្នាំនេះសាលាទទួលបានសិស្ស
960នាក់ ។ ចូរកភាគរយកំណើនរបស់សិស្ស ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.២២.

វីដេអូកំរិត

វីដេអូ

នៅក្នុងឃុំម្តងមានប្រជាជន 6500នាក់ ។ ប្រាំឆ្នាំ
ក្រោយមកមេឃុំរាប់ឃើញកំណើន 12.4% ។
រកចំនួនប្រជាជនរស់នៅក្នុងឃុំនោះ ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

២.៧. ហ្វឹកហាត់លំហាត់

លំហាត់ ២.២៣.

រំដេអូកំរូ

សម្លៀកបំពាក់មួយកំដេលក់ថ្លៃ 86000 រៀល
ឥឡូវគេលក់ក្នុងតម្លៃ 67000 រៀល ។ រកភាគ
នៃការបញ្ចុះតម្លៃ ។

ជំនោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.២៤.

រំដេអូកំរូ

មធ្យមភាគ 48.25 ជាលទ្ធផលសិក្សារបស់ណារី
សម្រាប់ខែមករា ។ នៅខែកុម្ភៈគាត់បានមធ្យម
ភាគ 44.75 ។ តើការសិក្សារបស់ណារីធ្លាក់ចុះ
ប៉ុន្មានភាគរយ ?

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.២៥.

វីដេអូអ្នកកំរិត

វីដេអូ

ម៉ាស៊ីនត្រជាក់មួយមានតម្លៃ $475\$$ ។ នៅដំណាច់
ឆ្នាំគេបញ្ចុះតម្លៃ 20% ។ គណនាតម្លៃលក់ ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

២

លំហាត់ ២.២៦.

ទំនិញមួយបានលក់បញ្ចុះតម្លៃ 20% ដោយគិតទាំង
អត្រាពន្ធ 4% គេត្រូវចំណាយប្រាក់ 64000 រៀល ។
គណនាតម្លៃទំនិញមុនពេលបញ្ចុះ ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.២៧.

សុវណ្ណបានដាក់ប្រាក់ 8000\$ យកការប្រាក់នៅ
ធនាគារមួយ ដែលបានគិតការប្រាក់ជូន គាត់ 6%
ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ រកការប្រាក់គាត់ទទួលបាន
សម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.២៨.

វីដេអូកំរិត

វីដេអូ

សុខបានដាក់ប្រាក់ 10000000 រៀល យកការប្រាក់
នៅធនាគារមួយ ដែលបានគិតការប្រាក់ ជូនគាត់
8% ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ រកប្រាក់សរុបគាត់ទទួលបាន
សម្រាប់រយៈពេលពីរឆ្នាំ ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.២៩.

វីដេអូកំរូ

សំបានដាក់ប្រាក់ 800000រៀល យកការប្រាក់នៅ ធនាគារមួយ ។ ពីរឆ្នាំក្រោយមកគាត់ទទួល បាន ប្រាក់សរុប 882000រៀល ។ រកអត្រាការប្រាក់ ដែលធនាគារគិតក្នុងមួយឆ្នាំ ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

លំហាត់ ២.៣០.

រំដេអូកុំរូប

វីដេអូ

លោកសម្បត្តិបានចងការប្រាក់ 6000000 រៀល ពីអ្នកស្រីសំ ដោយគិតអត្រាការប្រាក់សមាសពីរឆ្នាំក្រោយមកអ្នកស្រីសំទទួលបានប្រាក់សរុប 6998400 រៀល ។ គណនាអត្រាការប្រាក់ដែលអ្នកស្រីសំបានគិតពីលោកសម្បត្តិក្នុងមួយឆ្នាំ ។

ដំណោះស្រាយ

.....

.....

.....

.....

.....

២.៨. ស្វ័យឆ្លុះបញ្ចាំងចំណេះដឹង

២.៨ **ស្វ័យឆ្លុះបញ្ចាំងចំណេះដឹង**

	បន្ទាប់ពីបញ្ចប់មេរៀន ខ្ញុំអាច			
1	ប្រើរូបមន្តសមាមាត្រការអនុវត្តលំហាត់បាន	☐	☐	☐
2	ប្រើរូបមន្តសមាមាត្រប្តូរឯកតា	☐	☐	☐
3	ដោះស្រាយចំណោទសមាមាត្រ	☐	☐	☐
4	ដោះស្រាយចំណោទភាគរយ	☐	☐	☐
5	ដោះស្រាយចំណោទភាគរយកើន ភាគរយថយ	☐	☐	☐
6	ប្រើរូបមន្តការប្រាក់ ការប្រាក់សរុប	☐	☐	☐

សមាមាត្រ

ស្រាយ

បំណុលនៃប្រមូលសមាមាត្រ និងបង្ហាញលក្ខណៈ ។

b, c ជាគូសគ្នា
* លក្ខណៈសមាមាត្រ

$$1. \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \\ \frac{d}{b} = \frac{c}{a} \\ \frac{b}{a} = \frac{d}{c} \end{cases}$$

ផ្នែក IV

ផ្នែកច្រាយតម្លៃ

លក្ខណៈសមាត្រ : $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$

b, c, d គូសគ្នា

$$3. \frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a-c}{b-d}$$

ផ្នែកច្រាយតម្លៃជាផ្នែកធ្វើតេស្តសមត្ថភាពសិស្សជាមួយនឹងវិញ្ញាសាសម្រាប់មេរៀនដែលបានរៀនរួច ។ សិស្សអាចសាកល្បងដោះស្រាយបន្ទាប់មកផ្ទៀងផ្ទាត់ចម្លើយនៅទំព័របន្ទាប់ ។

២.៩

រង្វាយតម្លៃមេរៀន៖ សមាមាត្រ (Proportions)

២

សមាមាត្រ
PROPORTIONS

គណិតវិទ្យាថ្នាក់ទី៩

ឈ្មោះ៖.....

I. ចូរគូសសញ្ញា ✓ ក្នុងប្រអប់ខាងមុខចម្លើយត្រូវ

1. ម្តាយប្អូនបានទិញទូរទស្សន៍មួយគ្រឿងទំហំ 42 inches ។ តើទំហំនេះត្រូវជាប៉ុន្មាន m ?

☐ ក. 122.06cm

☐ គ. 42.54cm

☐ ខ. 201.18cm

☐ ឃ. 106.68cm

2. កាបូបមួយលក់ក្នុងតម្លៃ 40\$ ។ នៅចុងឆ្នាំគេលក់ចេញក្នុងតម្លៃ 32\$ ។ តើគេបញ្ចុះតម្លៃប៉ុន្មានភាគរយ?

☐ ក. 12%

☐ ខ. 20%

☐ គ. 32%

☐ ឃ. 40%

3. តើ 10Lb ត្រូវជាប៉ុន្មានភាគរយនៃ 20kg ?

☐ ក. 10.65%

☐ ខ. 20.55%

☐ គ. 22.65%

☐ ឃ. 30.45%

4. កង្ហារបក់មួយវិលបាន 7680 ជុំ សម្រាប់រយៈពេល 3 នាទី ។ តើក្នុងពេល 1h15mn វិលបានប៉ុន្មានជុំ ?

☐ ក. 23040 ជុំ

☐ គ. 100683

☐ ខ. 191000 ជុំ

☐ ឃ. 210000 ជុំ

II. ចូរផ្គូផ្គងសំណួរនិងចម្លើយ

២.៩. រង្វាយតម្លៃមេរៀន៖ សមាមាត្រ (PROPORTIONS)

	B	C
1. ភាគរយកើន	ក. $P = P_0(1 + r)^t$	1. →
2. ភាគរយ	ខ. $\frac{b-a}{a} \times 100\%$	2. →
3. សមាមាត្រ	គ. $\frac{a}{b} \times 100\%$	3. →
4. គណនា ប្រាក់សរុប	ឃ. $\frac{b-a}{b} \times 100\%$	4. →
5. ភាគរយថយ	ង. $a : b = c : d$	5. →

III. លំហាត់អនុវត្តន៍

1. នារីបានធ្លាក់ចុះនូវការសិក្សារបស់នាងចំនួន 3.2% ដោយមធ្យមភាគ
ខែនេះគាត់ទទួលបាន 43.8 ។ ចូរគណនាមធ្យមភាគពិន្ទុរបស់នារី
សម្រាប់ខែមុន ។
2. រកតម្លៃដើមរបស់ទូរទឹកកកមួយគ្រឿង បន្ទាប់ពីគេបង្កើនថ្លៃលក់
12% គេលក់វាក្នុងតម្លៃ 548.8\$ ។
3. លោកស្រីថាវី ដាក់ប្រាក់ 20000000៛ នៅធនាគារមួយដែល
ធនាគារគិតការប្រាក់សមាស 7.8% ។ តើរយៈពេលបីឆ្នាំលោកស្រី
ថាវីទទួលបានការប្រាក់ប៉ុន្មាន ?
4. លោកសម្បត្តិដាក់ប្រាក់ 4000000៛ នៅធនាគារមួយ ។ ក្នុងរយៈ
ពេល 2 ឆ្នាំ គាត់ទទួលបានប្រាក់សរុប 4562496៛ ។ តើខាងធនាគារ
គិតការប្រាក់ជួនលោកសម្បត្តិដោយអត្រាប៉ុន្មានភាគរយក្នុងមួយឆ្នាំ
?

.....

.....

.....

២.៩. រង្វាយតម្លៃមេរៀន៖ សមាមាត្រ (PROPORTIONS)

២.៩. រង្វាយតម្លៃមេរៀន៖ សមាមាត្រ (PROPORTIONS)

ចម្លើយ-រង្វាយតម្លៃមេរៀនសមាមាត្រ

I. ចូរគូសសញ្ញា ✓ ក្នុងប្រអប់ខាមុខចម្លើយត្រូវ

1. ☒ ឃ. 106.68cm 2. ☒ ឃ. 20% 3. ☒ គ. 22.65% 4. ☒ ខ. 191000 ជុំ

II. ចូរផ្គូផ្គងសំណួរនិងចម្លើយ

1. → ខ. 2. → គ 3. → ង 4. → ក 5. → ឃ

III. លំហាត់អនុវត្តន៍

1) 45.24 2) $490\$$ 3) 5054531.04៛ 4) 6.8%